

**Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenta projekta
„Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas
plāns, 2014. – 2020.”**

ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma vides pārskats

Valmiera, 2013

Plānošanas dokumenta nosaukums: Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, 2014. – 2020.

Izstrādātāja nosaukums, adrese, tālruna numurs un mājas lapas adrese internetā: SIA ZAAO,
Rīgas iela 32; Valmiera, LV 4201

Tālr. 6 42 81250

Fakss 6 42 81251

e-pasts: **zaao@zaao.lv**

www.zaao.lv

Joma, uz kuru attiecas plānošanas dokuments: Atkritumu apsaimniekošana

Plānošanas dokumenta izstrādes termiņš un ilgums: Plāna projekta izstrāde tika uzsākta 2013. gada martā.

Plāna darbības periods: 2014. - 2020. gads

Plāna pārskatīšanas biežums: Ne retāk kā reizi trijos gados

Plāna darbības teritorija: Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions atbilstoši 2013.gada 25.jūnija MK noteikumiem Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”

Saturs

Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenta projekta „Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, 2014. – 2020.”	1
ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma vides pārskats	1
Saīsinājumi.....	5
1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
1.1. Galvenie mērķi un īss satura izklāsts	6
1.2. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	7
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti.....	7
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	9
4. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt.....	12
5. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	13
6. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	14
6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	14
6.2. Nacionālie mērķi.....	17
6.3. RAAP mērķu sasniegšanu veicinošie pasākumi	18
7. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	18
8. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi	22
8.1. Normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam	23
8.2. Teritorijas plānošana	24
8.3. Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem	24
8.4. Pašvaldību saistošie noteikumi	28
8.5. Normatīvajos aktos noteiktās prasības par atkritumu apsaimniekošanas atļaujām.....	28
8.5. Sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā.....	28
9. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts, norādot arī problēmas nepieciešamās informācijas ieguvē.....	29
10. Iespējamie kompensēšanas pasākumi	30

11. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums.....	30
12. Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.....	30
12.1. Plānošanas dokumenta monitorings.....	30
12.2. Iekārtu monitorings.....	30
12.3. RAAP pasākumu monitorings	32
13. Vides pārskata kopsavilkums.....	33

Saīsinājumi

AAR	atkritumu apsaimniekošanas reģions
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
ĪADT	īpaši aizsargājamā dabas teritorija
MK	Ministru kabinets
RAAC	reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs
RAAP	reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
RVP	VVD reģionālā vides pārvalde
SEG	siltumnīcas efekta gāze
SIVN	stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
VPVB	Vides pārraudzības Valsts birojs
VVD	Valsts vides dienests

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1. Galvenie mērķi un īss satura izklāsts

„Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, 2014. – 2020.” (turpmāk – plāns) attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā (turpmāk – AAR), kas ietver 21 novadu (Alojas novads, Amatas novads, Beverīnas novads, Burtnieku novads, Cēsu novads, Jaunpiebalgas novads, Kocēnu novads, Krimuldas novads, Līgatnes novads, Limbažu novads, Mazsalacas novads, Naukšēnu novads, Pārgaujas novads, Priekuļu novads, Raunas novads, Rūjienas novads, Salacgrīvas novads, Smiltenes novads, Strenču novads, Valkas novads, Vecpiebalgas novads) un Valmieras pilsētu, ar kopējo pašvaldību skaitu 22. Reģiona iedzīvotāju skaits pēc tautas skaitīšanas datiem 2011.gadā sastāda 166 947.

Atbilstoši pašvaldību sniegtajiem un citiem pieejamajiem datiem vidējais pakalpojuma pārklājuma līmenis reģionā sastāda 94 % pilsētvidē un 87% lauku apvidos. Savāktā sadzīves atkritumu daudzums reģionā sastāda 2012.gadā 50486.959 tonnas. Lielāko daļu sadzīves atkritumu neatkarīgi no sezonas svārstībām un apdzīvotās vietas tipa veido organisko un inerto atkritumu maisījums, kas skaidrojams ar organikai piemītošo īpašību piesaistīt cita veida atkritumus, piemēram, izdedžus, granti, smiltis vidēji, vidēji šis rādītājs testu periodā sasniedza 61,62%. Savukārt kopējā sadzīves atkritumu masa uzskatāma par visnotaļ tīriem sadzīves atkritumiem, jo sadzīves bīstamo atkritumu procentuālā daļa tajā ir vien 0,02%. Pārējās apkopojošās atkritumu frakcijas ir salīdzinoši nelielas – kopējais metāla daudzums veido 2,95%, kopējais plastmasu daudzums – 11,1%, papīra un kartona atkritumi – 6,53%, kas liecina par labi attīstītu dalītās vākšanas sistēmu reģionā. Izmantojot dalītās vākšanas EKO punktus un Eko laukumus, dalīti savākti 17% iepakojuma atkritumu. Reģionā izveidoti 223 EKO punkti, papildus uzstādīti 98 konteineri iepakojuma savākšanai un 163 konteineri PET savākšanai. SIA ZAAO ir izveidojusi 15 EKO laukumus reģiona teritorijā. Reģenerācijai RAAC Daibe 2012.gadā sagatavojusi 21685.540 tonnas sadzīves atkritumu. Izejvielu atguves pieauguma līmenis skaidrojams ar šķirošanas līnijas un atkritumu priekšapstrādes līnijas, kā arī kompostēšanas laukuma darbību. Poligonā 2012.gadā apglabātas 16304.63 tonnas sadzīves atkritumu.

Kopš 2001.gada reģionā ar ES līdzfinansējuma piesaisti rekultivētas 52 izgāztuves. Reģionā cieši tiek strādāts ar dažādām atkritumu ražotāju un iedzīvotāju grupām, lai celtu vides apziņas līmeni un gūtu atbalstu atkritumu daudzuma mazināšanā.

Plāna realizācija ietekmēs kopumā visu Ziemeļvidzemes AAR attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma optimizāciju, vides apziņas līmeņa celšanu. Plāns cita starpā paredz atkritumu pārstrādes iekārtu izveidi, kas minētas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pielikuma 11. 2) apakšpunktā: atkritumu apglabāšanas un pārstrādes iekārtas. Plāna projektā iekļautas sekojošas reģionā plānotās iekārtas:

- Poligonā Daibe, ko plānots pārveidot par reģionālu atkritumu apsaimniekošanas centru (turpmāk – RAAC), līdz 2015.gadam plānots

izveidot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtas, kas nodrošinātu iespējami lielāku siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisiju samazinājumu un pēc iespējas efektīvāku lietderīgās enerģijas un/vai organisko izejvielu atguvi;

- Līdz 2020.gadam RAAC teritorijā plānots izveidot nolietotu autoriepu pārstrādes iekārtas, kas nodrošina ekonomiski pamatotu otrreizēju izejvielu ieguvu no nolietotām autoriepām (šķidrais un cietais kurināmais, melnie metāllūžņi).

Tehnoloģisko pārstrādes iekārtu izvietošana paredzēta esošajā RAAC Daibe Pārgaujas novadā.

1.2.Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Ar Ministru kabineta 2013.gada 21.marta rīkojumu Nr. 100 ir apstiprināts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.–2020.gadam, kas nosaka Latvijas iedalījumu 10 atkritumu apsaimniekošanas reģionos. Tostarp ir noteikta arī Ziemeļvidzemes AAR teritorija. VARAM uzskata par pamatotu saglabāt esošas AAR robežas un AAR precizēšana 2013.-2020.gada periodā var būt attiecināta tikai uz tiem novadiem, kuri administratīvi teritoriālās reformas rezultātā ir piederīgi vairākiem AAR. AAR robežu precizēšana ir jāveic, pamatojoties uz pašvaldību veikto ekonomisko analīzi. Valsts plāns nosaka: Pašvaldības, kuras ietilpst attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, savstarpēji sadarbojoties, var organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna izstrādi savam atkritumu apsaimniekošanas reģionam, un tas būtu jāapstiprina visam šajā reģionā ietilpstošajām pašvaldībām. Ziemeļvidzemes AAR reģionālā plāna izstrādi pašvaldības ir deleģējušas SIA ZAAO, kuras dalībnieces ir visas reģiona pašvaldības.

Plāns aizvietos šobrīd spēkā esošo Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam, kas apstiprināts ar 2006.gada 26.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.797 "Noteikumi par Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam".

2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti

Vides pārskata gatavošana norisinās paralēli ar plānošanas dokumenta projekta sagatavošanu. Plānošanas dokumenta sākotnējā versija kopš 2013.gada 5.aprīļa ir bijusi pieejama SIA ZAAO mājas lapā. Ir notikusi informatīva sanāksme par RAAP izstrādi 5.aprīlī Valmierā, uz kuru tika aicināti reģiona pašvaldību, masu mediju, Vidzemes plānošanas reģiona, Valsts Vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes, Latvijas atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu asociācijas pārstāvji un citi interesanti. 2013.gada aprīlī – jūnijā ir veikta visu reģiona pašvaldību aptauja ar mērķi gūt priekšlikumus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai AAR un ieviest reģiona iedzīvotājiem nepieciešamos pasākumus atkritumu saimniecībā. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai reģionā pēc anketu iesniegušo pašvaldību viedokļa galvenokārt uzmanība jāpievērš:

- dalītās vākšanas izveidei visās reģiona pašvaldībās, jāturpina dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība, lai pēc iespējas lielāku atkritumu daudzumu sagatavotu reģenerācijai;
- nepieciešamībai informēt iedzīvotājus un komersantus par atkritumu dalītās vākšanas vajadzību un ieguvumiem, ko tā dod;

- iespēju izvērtēšanai pašvaldību uzņēmuma veidošanā un „in-house” principa piemērošanā atkritumu apsaimniekotāja izvēlē;
- dažādu atkritumu frakciju reģenerācijai (pārstrādei, atkārtotai izmantošanai), ko var veikt reģionā, piemēram, lieltgabarīta, bioloģiski noārdāmie atkritumi un būvgruži;
- investīciju piesaistei, lai īstenotu atkritumsaimniecības normatīvajā regulējumā noteiktos mērķus.

Vides pārskata sagatavošanas laikā ir notikušas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Valmieras reģionālo pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi, Veselības inspekciju. Plāna darba versija kopš 9.augusta, kad izsludināta dokumenta sabiedriskā apspriešana, ir pieejama vietnē

http://www.zaao.lv/public/lat/par_sia_zaao/attistibas_planosanas_dokumenti/.

Plāna projekta sagatavošanas un vides pārskata sagatavošanas process raksturots 1.tabulā.

1.tabula. Plāna projekta sagatavošanas un vides pārskata sagatavošanas process

Posmi	Plāna projekta sagatavošana	Vides pārskata sagatavošana stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros
Politikas plānošanas dokumenta projekta un vides pārskata sagatavošana	Plāna projekta izstrāde	Izstrādātājs konsultējas ar vides un sabiedrības veselības institūcijām par SIVN nepieciešamību
		Sagatavo un iesniedz iesniegumu VPVB
		VPVB pieņem lēmumu par SIVN piemērošanu vai nepiemērošanu un informē sabiedrību par pieņemto lēmumu (interneta vietnē)
		Izstrādātājs konsultējas ar institūcijām par vides pārskata detalizācijas pakāpi un VPVB par sabiedrības informēšanu
		Izstrādā plānošanas dokumentu un vides pārskata projektu
Sabiedriskā apspriešana	Plāna projekta sabiedriskā apspriešana vismaz 40 dienas	Plānošanas dokumenta un vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana vismaz 40 dienas
projekta un vides pārskata projekta	Plāna projekta precizēšana, izvērtējot sabiedriskajā apspriešanā izteiktos priekšlikumus	Pilnveido vides pārskatu, ņemot vērā priekšlikumus un atsauksmes Iesniedz vides pārskata projektu un plānošanas dokumenta projektu VPVB

		VPVB biroja atzinums par vides pārskatu, kurā noteikti arī monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņi
Plāna projekta pieņemšana un ieviešana	Plāna projekta pieņemšana	Sabiedrības informēšana par plāna projekta pieņemšanu
	Informatīvo ziņojumu sagatavošana par plāna ieviešanu	Monitoringa ziņojumu sagatavošana un iesniegšana VPVB

Sabiedrības līdzdalība plāna projekta un vides pārskata izstrādē tiek nodrošināta saskaņā ar 2004.gada 23.marta MK noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, ievietojot SIA ZAAO mājas lapā paziņojumu par sabiedrības iespējām iepazīties ar vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, kā arī nodod minēto paziņojumu birojam elektroniskā veidā ievietošanai biroja mājas lapā internetā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 12.jūlija noteikumiem Nr.564 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu", izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmu, izstrādātājs nodrošina sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšanu un viedokļu uzklauššanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanā un par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, nodrošinot iespēju vismaz 40 dienas iesniegt priekšlikumus par attiecīgo plāna projektu. Sabiedrības viedokļus izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā plāna apstiprināšanu. Plāna projekta izstrādes laikā notika šādas sanāksmes, kurās piedalījās valsts un pašvaldību institūciju, atkritumu apsaimniekošanas asociāciju pārstāvji, atkritumu apsaimniekošanas komersanti, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvji: 2013.gada 26.februārī un 5.aprīlī.

3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 4. pantu atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;
- radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- piesārņot un piegružot vidi.

Tādejādi Atkritumu apsaimniekošanas likumā ir norādīti tie vides stāvokļa elementi, kurus atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt.

RAAP plānoto pasākumu ietekmes teritorija detalizēta 2.tabulā.

2.tabula. RAAP pasākumu teritoriālā ietekme un iespējamās izmaiņas

No.	Plānotais pasākums	Ietekmes zona	Izmaiņas, ja pasākums netiek īstenots
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	Pašvaldību teritorija	Dalītā vākšana saglabājas līdzšinējā līmenī: 15 EKO laukumi un 223 EKO punkti
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	RAAC Daibe, Pārgaujas novads	Turpināsies krātuves ekspluatācija līdz tās aizpildīšanai, pēc tās slēgšanas netiks veiktas darbības, ko paredz Ministru kabineta 2011.gada 30.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi"
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	Amatas, Burtnieku, Smiltenes, Valkas Vecpiebalgas pašvaldību teritorija	Netiks veiktas darbības, ko paredz Ministru kabineta 2011.gada 30.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi". Izgāztuvju rekultivācija paredzēta atbilstoši 2008.gada 30.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.490 „Noteikumi par darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.5.1.2.1.apakšaktivitāti “Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija””
4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	RAAC Daibe, Pārgaujas novads un visas pašvaldības	Vides izglītība saglabāsies esošajā līmenī bez iespējam to darīt centralizēti, izmantojot piemērotu aprīkojumu un

No.	Plānotais pasākums	Ietekmes zona	Izmaiņas, ja pasākums netiek īstenots
			iekārtas
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	RAAC Daibe, Pārgaujas novads	Turpināsies bioloģisko atkritumu apglabāšana, kaut Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. Gadam plāno ieviest šādu atkritumu apglabāšanas aizliegumu, skat.1.attēlu
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	RAAC Daibe, Pārgaujas novads	Turpināsies atkritumu apsaimniekošana bez modernu tehnoloģiju ieviešanas, t.i., liela daļa reģenerējamo atkritumu tiks apglabāta poligonā, savukārt riepu pārstrāde AAR teritorijā nebūs attīstīta
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	RAAC Daibe, Pārgaujas novads	Izejvielas tiks sagatavotas esošajā līmenī gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)	Visu pašvaldību teritorija	Netiks ieviestas modernas tehnoloģijas atkritumu savākšanā un pārvadājumos
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Visu pašvaldību teritorija	Iesaistīšanās turpinās esošā līmenī – 15 EKO laukumos un ražotāja atbildības shēmu ietvaros
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Visu pašvaldību teritorija	Turpināsies izglītošanas pasākumi esošajā līmenī

Atkritumu apsaimniekošanas pasākumiem, kuri ir realizēti saskaņā ar spēkā esošo Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam, ir izdoti tehniskie noteikumi, tāpēc minēto pasākumu realizācijas laikā ir izvēlētas tādas atkritumu apsaimniekošanas metodes, kuras rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz ūdens resursiem, gaisa kvalitāti, kultūras mantojumu, dabas resursiem, aizsargājamām dabas teritorijām.

Attiecībā uz pasākumiem, kuru ietekme plānojama visā AAR vai tā daļā, piemēram, dalītās vākšanas attīstība, sabiedrības izglītošana, SEG emisiju samazināšana u.c., nepārprotami, ka plānotā ietekme vērtējama kā pozitīva, jo paredz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas modernizāciju un tādējādi tiek veicināta atbilstība nacionālajiem un starptautiskajiem normatīvo aktu nosacījumiem atkritumu apsaimniekošanas nozarē. Attiecībā uz pasākumiem, kas plānoti RAAC teritorijā

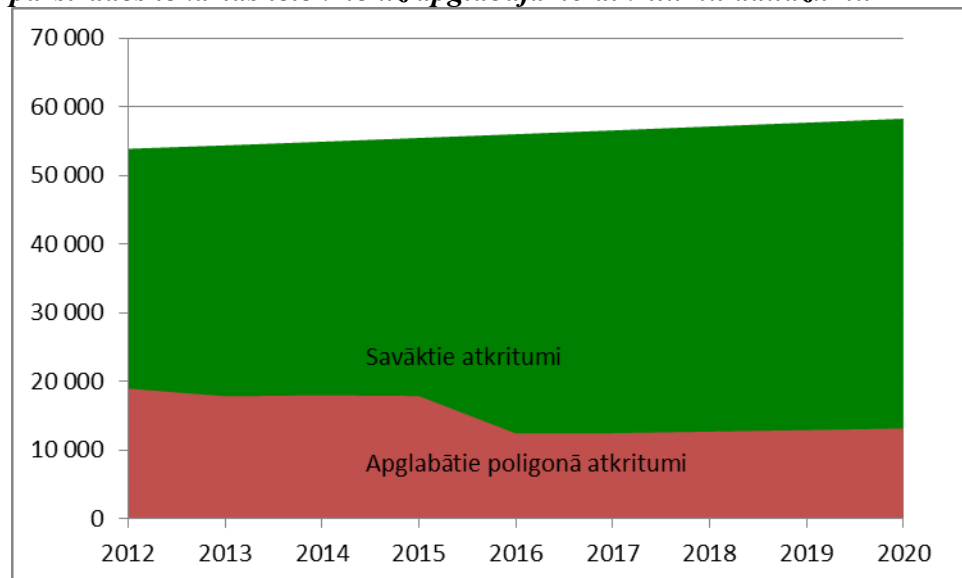
Daibe Pārgaujas novadā, tiek plānots veikt visas darbības, ko nosaka normatīvie akti par sabiedrības iesaistīšanu, ietekmi uz vidi, būvniecību, atkritumu apsaimniekošanu utt. Savukārt poligona Daibe teritorijai 1999.gadā ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Ja RAAP projektā paredzētie pasākumi netiek realizēti, netiks samazināts radīto un apglabāto atkritumu apjoms, atkritumi netiks izmantoti kā resursi, turpināsies aktīva poligona Daibe aizpildīšana, kas nozīmē, ka būs nepieciešams domāt pat jaunu apglabāšanas jaudu reģionā, jo samazināsies paredzamais izmantošanas ilgums. Savukārt pārstrādājami atkritumi netiks pārstrādāti sakarā ar pārstrādes jaudu trūkumu, kā rezultātā turpināsies neracionāla un šķērdējoša dabas resursu izmantošana. Netiks samazinātas SEG emisijas, ko lieliski var ieviest, nomainot autoparku. Ja plāna projekts netiek realizēts, turpināsies apdraudējums vides kvalitātei, ko rada slēgtās atkritumu izgāztuves, kuras vēl nav rekultivētas.

Lielākā ietekme RAAP realizācijai jābūt uz bioloģisko atkritumu daudzumu, ko bez dažādu papildpasākumu realizācijas apglabā poligonā Daibe. Šo situāciju ievērojami var mainīt bioloģisko atkritumu pārstrādes iekārta RAAC teritorijā. Grafiski tas redzams 1.attēlā. ja šāda iekārta netiks veidota, turpināsies reģiona līmenī bioloģisko atkritumu apglabāšana, kas ir pretrunā ar normatīvo aktu regulējumu.

Darbība atkritumu rašanās novēršanai tiek plānota atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. nostādnēm un iespējamiem grozījumiem normatīvajā regulējumā.

1.attēls. Plānoto pasākumu ietekme uz atkritumu prognozi, bioloģisko atkritumu pārstrādes iekārtas ietekme uz apglabājamo atkritumu daudzumu

4. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt

RAAP paredz atkritumu pārstrādes iekārtu izveidi, kas minētas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pielikuma 11. 2) apakšpunktā: atkritumu apglabāšanas un pārstrādes iekārtas. Plāna projektā iekļautas sekojošas reģionā plānotās iekārtas:

- Poligonā Daibe, ko plānots pārveidot par reģionālu atkritumu apsaimniekošanas centru (turpmāk – RAAC), līdz 2015.gadam plānots izveidot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtas, kas nodrošinātu

iespējami lielāku siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisiju samazinājumu un pēc iespējas efektīvāku lietderīgās enerģijas un/vai organisko izejvielu atguvi;

- Līdz 2020.gadam RAAC teritorijā plānots izveidot nolietotu autoriepu pārstrādes iekārtas, kas nodrošina ekonomiski pamatotu otrreizēju izejvielu ieguvu no nolietotām autoriepām (šķidrāis un cietais kurināmais, melnie metāllūžņi).

Tikai šo RAAP paredzēto iekārtu ietekme uz vidi var tikt uzskatīta par būtisku. Attiecībā uz plānotajām iekārtām (bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei, NAIK un riepu reģenerācijai) izvēlēta vieta ir RAAC teritorija Pārgaujas novadā, kur kopējā pieejamā teritorija ir 89,2 ha. Teritorija atrodas starppašvaldību SIA ZAAO īpašumā. Atbilstoši spēkā esošajam „Stalbes pagasta teritorijas plānojumam 2007.-2019.” (Stalbes pagasta padomes 2007.gada 14. novembra lēmums Nr.1, protokols Nr.16.) poligona atrašanās vieta ir teritorija, kur paredzēta komunālās un tehniskās apbūves teritorija. Turklāt uz šo teritoriju ir izstrādāti atkritumu savākšanas un sagatavoto izejvielu izvešanas maršruti. RAAC ir spēkā atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003, kur, paplašinot darbības virzienu spektru, nepieciešams veikt grozījumus atļaujā un citas darbības, ko nosaka normatīvie akti. Poligona Daibe līdzšinējā un potenciālā ietekme ir izvērtēta IVN procedūrā, skat. 1999.gada 5.augusta Atzinumu par Ziemeļvidzemes reģiona atkritumu apglabāšanas vietas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu (http://old.vpzb.gov.lv/ivn/projekti/projekti/Lzvidz_aap.htm), atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 ar vēlākajiem grozījumiem (http://www.vpzb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas/?id_category=11&id_type=8). Citas iekārtu izvietojuma alternatīvas netiek izskatītas, ņemot vērā priekšrocības, kādas ir jau ekspluatācijā esošai infrastruktūrai.

5. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas

Atbilstoši konsultācijām ar Dabas aizsardzības pārvaldi AAP jāievēro tās prasības un aizliegumi, kas ir noteikti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) vispārējos un individuālajos noteikumos, kā arī ĪADT dabas aizsardzības plāni. Jebkuru iekārtu vai infrastruktūras izvietojums tiek noteikts atbilstoši esošajai normatīvajai bāzei, t.i., veicot visus nepieciešamos saskaņojumus. EKO laukuma izveide pašvaldības teritorijā notiek ar pašvaldības pieņemtu lēmumu, un tā izveidei VVD Valmieras reģionālā vides pārvalde izsniedz tehniskos noteikumus. EKO punktu izveide notiek sadarbības līguma starp pašvaldību un ZAAO ietvaros, vienojoties par konkrētām vietām EKO punktu izveidei pašvaldības teritorijā.

Poligona Daibe līdzšinējā un potenciālā ietekme ir izvērtēta IVN procedūrā, skat. 1999.gada 5.augusta Atzinumu par Ziemeļvidzemes reģiona atkritumu apglabāšanas vietas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu (http://old.vpzb.gov.lv/ivn/projekti/projekti/Lzvidz_aap.htm), atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 ar vēlākajiem grozījumiem (http://www.vpzb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas/?id_category=11&id_type=8). Citas tehnoloģisko iekārtu izvietojuma alternatīvas netiek izskatītas, ņemot vērā priekšrocības, kādas ir jau ekspluatācijā esošai infrastruktūrai.

6. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi

6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Atkritumu apsaimniekošanas jautājumi ir iekļauti stratēģijā „Eiropa 2020” (Eiropas Komisijas paziņojums *EIROPA* 2020; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:LV:PDF>)

Eiropa 2020 izvirza trīs prioritātes, kuras savstarpēji pastiprina cita citu.

- Gudra izaugsme - uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas attīstība.
- Ilgtspējīga izaugsme - resursu ziņā efektīvākas, videi nekaitīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšana.
- Integrējoša izaugsme - tādas ekonomikas veicināšana, kurā ir augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina sociālo un teritoriālo kohēziju.
- ES ir jānosaka, ko tā grib sasniegt līdz 2020. gadam. Šai nolūkā Komisija ierosina šādus ES pamatmērķus.
- Jābūt nodarbinātiem 75 % iedzīvotāju vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem.
- 3 % no ES IKP jāiegulda pētniecībā un attīstībā.
- Jāizpilda "20/20/20" mērķi klimata/enerģētikas jomā (tostarp par 30 % jāpaaugstina
- emisiju samazināšanas mērķis, ja apstākļi tam ir piemēroti).
- To iedzīvotāju īpatsvaram, kuri priekšlaicīgi pamet skolu, jābūt mazākam par 10 %, un
- vismaz 40 % jaunākās paaudzes iedzīvotāju jābūt augstākajai izglītībai.
- Par 20 miljoniem jāsamazina to cilvēku skaits, kuriem draud nabadzība.

Atkritumu apsaimniekošana ir saistīta arī ar resursu efektīvu izmantošanu. Ceļvedī par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā (Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0571:FIN:LV:HTML>) ir

norādīts, ka resursu efektīva Eiropa ir viena no stratēģijas Eiropa 2020 vadošajām iniciatīvām. Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai - Ceļvedis par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā publicēts 2011. gada 20. septembrī un ir vadošais ES politikas plānošanas dokuments resursu efektivitātes jomā.

Ceļvedis analizē resursu patēriņa problēmas Eiropā un piedāvā risinājumus, kas sabalansētu resursu patēriņu tādā mērā, lai nodrošinātu ilgtspējīgu izaugsmi pieejamo planētas resursu robežās.

Robežzīme. Līdz 2020. gadam jāpanāk, ka atkritumi tiek pārvaldīti tāpat kā resursi.

Atkritumu daudzums absolūtos skaitļos uz vienu personu samazināsies. Atkritumu pārstrāde un atkārtota izmantošana gan publiskajā sektorā, gan privātajā jomā būs ekonomiski pievilcīga alternatīva, jo selektīva atkritumu savākšana būs padarīta par vispārēju parādību un būs ieviesti funkcionāli otrreizējo izejvielu tirgi. Tiks pārstrādāts vairāk materiālu, jo īpaši tādu, kam ir ievērojama ietekme uz vidi, un tādu, kuru krājumu sarūkšana sasniegusi kritisku sliekšni. Tiesību akti attiecībā uz atkritumiem tiks pilnībā īstenoti. Nelegāla atkritumu pārvadāšana būs pilnībā novērsta. Reģenerācijai enerģijā izmantos tikai nepārstrādājamus atkritumus, atkritumu izgāztuves būs gandrīz pilnībā likvidētas, un tiks nodrošināta augstas kvalitātes otrreizēja pārstrāde.

Dalībvalstīm būtu jānodrošina pilnīga ES *acquis* īstenošana attiecībā uz atkritumiem, konkrētāk, jānosaka obligātie mērķi savas valsts atkritumu novēršanas un pārvaldības stratēģijā (pastāvīgi).

Eiropas Savienības normatīvajos aktos ir noteikti šādi atkritumu apsaimniekošanas mērķi (sk.3. tabulu):

3. tabula. Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktie atkritumu apsaimniekošanas mērķi

Direktīva	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra direktīvas 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu	Līdz 2015. gadam izveidot atsevišķas savākšanas sistēmu vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam.	Līdz 2014. gada 31. decembrim
	līdz 2020. gadam sagatavot vismaz tādu materiālu otrreizēju izmantošanu un pārstrādi kā papīrs, metāls, plastmasa un stikls no mājāsaimniecībām un, iespējams, citiem avotiem, ciktāl šīs atkritumu plūsmas ir līdzīgas sadzīves atkritumiem, lai šī otrreizējā izmantošana un pārstrāde kopumā sasniegtu vismaz 50% pēc svara	Līdz 2019. gada 31. decembrim
	līdz 2020. gadam līdz vismaz 70% pēc svara palielināt sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	Līdz 2019. gada 31. decembrim
Padomes 1999. gada 26. aprīļa direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem	Apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma samazināšana līdz 50% no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	Līdz 2013. gada 16. jūlijam
	Apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma samazināšana līdz 35% no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	Līdz 2020. gada 16. jūlijam
Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra direktīva 94/62/EEK par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem	Nodrošināt, ka tiek reģenerēti 60% no izlietotā iepakojuma un ka tiek sasniegti šādi minimāli pārstrādes mērķi: - 60% pēc svara stiklam; - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam.	Līdz 2015. gada 31. decembrim

Direktīva	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. septembra direktīva 2000/53/EK par noliektiem transportlīdzekļiem	Visu noliektoto transportlīdzekļu un materiālu otrreizēja izmantošana un pārstrāde gadā vismaz 95% apmērā no noliektu transportlīdzekļu vidējās pašmaksas; Visu noliektoto transportlīdzekļu sastāvdaļu un materiālu otrreizēja izmantošana un reģenerācija gadā vismaz 85% apmērā no noliektu transportlīdzekļu vidējās pašmaksas.	Līdz 2015. gada 1. janvārim
Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija direktīva 2012/19/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (pārstrādātā redakcija)	minimālais savākšanas apjoms ir 45%, un to aprēķina, izmantojot to EEIA kopējo svaru, kas attiecīgajā gadā un dalībvalstī savākti un izsakot to kā procentuālo daļu no to EEI vidējā svara, kas attiecīgajā dalībvalstī ir laistas tirgū trīs iepriekšējos gados.	No 2016. gada 14. augusta
	– minimālais savākšanas apjoms, kas ir jāsasniedz katru gadu, ir 65 % no to EEI vidējā svara, kuras attiecīgajā dalībvalstī ir laistas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai arī 85 % no minētās dalībvalsts teritorijā radītajiem EEIA.	No 2021. gada 31. decembra
	– turpina piemērot prasību, ka dalītas atkritumu savākšanas apjoms no privātām mājāsaimniecībām ir vidēji vismaz četri kilogrami EEIA uz iedzīvotāju gadā vai arī tāds pats EEIA apjoms kā svars, kas šajā dalībvalstī vidēji tika savākts trīs iepriekšējos gados — atkarībā no tā, kurš no šiem abiem rādītājiem ir lielāks.	No 2013. gada līdz 2016. gada 31. decembrim
	– attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 10. kategorijai I pielikumā: – reģenerē 80% un 75% veic pārstrādi. – attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. vai 4. kategorijai I pielikumā: – reģenerē 75% un 65% veic pārstrādi. – attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2., 5., 6., 7., 8. vai 9. kategorijai I pielikumā: – reģenerē 70% un 50% veic pārstrādi. – d) attiecībā uz gāzizlādes lampām 80% veic pārstrādi.	Līdz 2015. gada 31. decembrim
	– attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 10. kategorijai I	No 2016. gada 1. janvāra līdz 2018.

Direktīva	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
	<p>pielikumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reģenerē 85% un 80% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; – b) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. vai 4. kategorijai I pielikumā: – reģenerē 80% un 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; – c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2., 5., 6., 7., 8. vai 9. kategorijai I pielikumā: – reģenerē 75% un 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; – d) attiecībā uz gāzizlādes lampām 80% veic pārstrādi. 	gada 31. decembrim
	<p>a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 4. kategorijai III pielikumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reģenerē 85% un 80% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; b) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2. kategorijai III pielikumā: - reģenerē 80% un 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 5. Vai 6. kategorijai III pielikumā: reģenerē 75% un 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; d) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. kategorijai III pielikumā, 80% veic pārstrādi. 	No 2019. gada 1. janvāra
Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. Septembra Direktīvas 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK	<p>Dalībvalstis panāk šādas minimālās savākšanas normas:</p> <ul style="list-style-type: none"> b) 45% no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara, 	2016. gada 26. septembris

6.2.Nacionālie mērķi

Nacionālie nozares mērķi ir noteikti Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020. Tie ir:

- **novērst** atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un **nodrošināt** kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;
- **nodrošināt** atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu;
- **nodrošināt**, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts), un, ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām;
- **nodrošināt** apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, **jāievēro** prasības šādā **prioritārajā secībā**:

- 1) **novērst** atkritumu rašanos;
- 2) **samazināt** radīto atkritumu daudzumu (apjomu) un bīstamību;
- 3) **veicināt** atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai;
- 4) **atkārtoti izmantot** pienācīgi sagatavotus atkritumus;
- 5) **veicināt** atkritumu **pārstrādi**;
- 6) **veikt** atkritumu **reģenerāciju** citos veidos, piemēram, iegūstot enerģiju;
- 7) **veikt** atkritumu **apglabāšanu tādā veidā**, lai netiktu apdraudēta vide, cilvēku dzīvība un veselība;
- 8) **nodrošināt** slēgto atkritumu izgāztuvju un atkritumu poligonu **rekultivāciju** atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

6.3. RAAP mērķu sasniegšanu veicinošie pasākumi

AAP veicina šādu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020.gadam un Eiropas Komisijas noteikto prioritāšu ieviešanu:

1. sabiedrības vides apziņas maiņa – nav atkritumu, ir resursi;
2. iesaistīšanās valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā;
3. atkritumu dalītās vākšanas sistēmas tālāka attīstība;
4. bioloģisko atkritumu daudzuma samazinājums apglabājamo atkritumu sastāvā;
5. atkritumu reģenerācija (NAIK un rīpas);
6. kvalitatīvāka otrreizējo izejvielu ieguve (automatizēta šķirošanas līnija);
7. esošo izgāztuvju un poligona I kārtas krātuves rekultivācija.

7. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Atkritumu apsaimniekošana vislielāko ietekmi uz vidi rada tad, ja netiek savākti vai tiek nepilnīgi savākti atkritumi, kā arī tad, ja nav pareizi izvēlētas atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu atrašanās vieta, nav nodrošināta minēto objektu projektēšana, būvniecība un ekspluatācija atbilstoši normatīvo aktu un attiecīgo objektu darbībai izsniegto atļauju prasībām. Atkritumu apsaimniekošanas darbību ietekme uz vidi analizēta 4.tabulā.

4. tabula. Atkritumu apsaimniekošanas darbību radītās vides problēmas

Atkritumu apsaimniekošanas iekārtu veids	Troksnis	Smakas	Putekļi	Augu un dzīvnieku valsts	Augsne	Ūdeņu kvalitāte	Gaisa kvalitāte	Klimats	Ietekme uz ēkām un būvēm
Materiālu pārstrādes iekārtas	X	X	X	X	X	XX	XX	-	-
Kompostēšana	XX	XXX	XX	V	X V	XX	XXX	X	-
Mehāniski bioloģiskā apstrāde	XX	XXX	XX	-	-	XX	XX	X	X
Anaerobā fermentācija	XX	XX	X	X V	X V	XX	XX	X	X
Gazifikācija/pirolīze	XX	XX	XX	-	-	-	XX	X	X
Sadedzināšana, šķirojot atkritumus pirms sadedzināšanas	XX	XX	XXX	XX	XX	XX	XXX	X	X
Sadedzināšana	XX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X	X
Poligoni	XXX	XXX	XX	XXX V	XXX	XXX	XXX	XXXX	X
Atkritumu pārkraušanas stacijas	XX	XXX	X	-	-	XX	XX	V	-

Apzīmējuma atšifrējums

V	Ieieša vai netieša labvēlīga ietekme
-	- Nav ietekmes
X	- Nav datu par būtisku ietekmi
XX	- Atsevišķos gadījumos var būt ietekme, kuru ir iespējams kontrolēt
XXX	- Ietekmi var kontrolēt, bet var būt problēmas, ja iekārtu projektēšana, būvniecība vai ekspluatācija neatbilst normatīvo aktu prasībām
XXXX	- Ietekmi rada visas iekārtas.

Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam (apstiprināts ar 2006.gada 26.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.797 "Noteikumi par Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam") ietvaros realizēto pasākumu rezultātā ir ievērojami samazinājušās atkritumu apsaimniekošanas radītās vides problēmas. Turpinot atkritumu apglabāšanas poligona Daibe infrastruktūras attīstību un rekultivējot slēgtās, normatīvo aktu prasībām neatbilstošās izgāztuves, ir ievērojami samazinājusies atkritumu apglabāšanas radītā ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti. Tomēr plāna projekta realizācijas laikā ir jāpievērš uzmanība poligona ekspluatācijai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, lai pēc iespējas novērstu siltumnīcas efekta gāzu rašanos un izdalīšanos atmosfērā.

RAAP projekta izstrādes laikā ir identificētas šādas vides problēmas:

- nepietiekami attīstīta dalītā atkritumu vākšanas un šķirošanas sistēma;
- otreizējo izejvielu pārstrādes trūkums;

- no reģiona centra attālākos novados iedzīvotāju līdzdalība atkritumu apsaimniekošanā var būt nepietiekama;
- iedzīvotājiem un uzņēmumiem nav īpašas vēlēšanās mainīt patēriņa modeli, tādējādi neveicinot dabas resursu racionālu izmantošanu un atkritumu rašanās novēršanu.

Ņemot vērā to, ka plāna projekta realizācijas laikā attīstīsies atkritumu dalītās savākšanas sistēma, lielāka uzmanība ir jāpievērš atkritumu dalītās savākšanas infrastruktūrai, ņemot vērā šo iekārtu darbības radīto lokālo ietekmi uz vidi un cilvēku dzīvību un veselību, piemēram, troksnis, smakas, transporta intensitātes pieaugums.

Ņemot vērā, ka jebkuras infrastruktūras izveidei tiek veikti visi normatīvajos dokumentos paredzētie skaņojumi un darbības, ko nosaka normatīvais regulējums, plānošanas dokumentā tas nevar tikt detāli atspoguļots. Sevišķa uzmanība tiks veltīta tehnoloģisko iekārtu izveidei RAAC Daibe. Projektu sagatavošanas fāzē tiks veikta detaļa alternatīvu izpēte, gatavots tehniski ekonomiskais pamatojums. Plāna izstrādes brīdī nav veikta finansiāli tehniskā analīze konkrētu iekārtu iegādes projektu sagatavošanai, līdz ar to noteikt precīzas paredzamās jaudas un iekārtu tehniskās specifikācijas un ar tām saistīto ietekmi uz vidi nav iespējams noteikt. Jaudas, specifikācijas un ietekme uz vidi tiks noteiktas, sagatavojot konkrētus investīciju piesaistes projektus, bet tas ir iespējams tikai tad, kad valsts līmenī ir zināmi pieejamie finanšu līdzekļi, to piesaistes nosacījumi. Jau šobrīd ir skaidrs, ka iekārtām ir jābūt papildinošām esošajai atkritumu apsaimniekošanas sistēmai un jārada iespēja apkalpot reģionā esošos atkritumu daudzumus.

Tādēļ šobrīd kā alternatīva tika izraudzīta pieeja, ka plāna projekts netiek realizēts. Vides pārskata 5. tabulā ir sniegts plāna projekta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.

5. tabula. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Materiālās vērtības	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
Atkritumu rašanās novēršana	+	+	+	+	+	+	+	Atkritumu rašanās novēršanas pasākumiem nav prognozējama negatīva ietekme uz vidi, tā kā tiek veikti pasākumi, kas novērš atkritumu rašanos vai samazina radīto atkritumu daudzumu un bīstamību.
Atkritumu dalītā savākšana	+	+/-	+	+	+	+	+	Atkritumu dalītās savākšanas pasākumiem ir pozitīva ietekme uz visiem vides aspektiem, tomēr jāņem vērā, ka dalīti savākto atkritumu pārvadājumiem varētu būt negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, ja pieaug pārvadājumu intensitāte.
Atkritumu reģenerācija un pārstrāde	+	+	+	+	+	0/-	0/-	Kopumā minētajiem pasākumiem ir pozitīva ietekme uz ūdens, gaisa un klimata aspektiem. Ietekme uz augsni ir

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Materiālās vērtības	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
								vērtējama kā neitrāla, tā kā atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iekārtas tiek izvietotas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iekārtu ietekme uz cilvēku dzīvību un veselību var būt neitrāla vai negatīva, atkarībā no atkritumu reģenerācijas vai pārstrādes iekārtu izmantojamās tehnoloģijas.
Atkritumu apglabāšana	0	0	+	0	+	0/-	0	Nemot vērā, ka atkritumu apglabāšanas poligons ir ierīkots atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tiek apsaimniekots atbilstoši normatīvo aktu un izsniegtajai atļaujai A kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, nav paredzams, ka tam būs negatīva ietekme uz ūdens, gaisa vai augsnes stāvokli, vai cilvēku dzīvību un veselību. Tā kā poligonā apglabātie atkritumi tiek regulāri pārsegti un ir ierīkotas gāzes savākšanas un sadedzināšanas iekārtas (ar enerģijas ieguvu), var prognozēt, ka minētajiem pasākumiem būs pozitīva ietekme uz klimata un SEG aspektiem. Attiecībā uz minētā pasākuma ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ainavām, ir jāatzīmē, ka, no vienas puses, poligons ir izveidots, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, bet no otras puses, ņemot vērā to, ka vēl pilnībā nav rekultivētas visas slēgtās izgāztuves, atkritumu apglabāšanai ir saglabājusies negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību.

Novērtējuma simboli:

- iespējama negatīva ietekme.
- + iespējama pozitīva ietekme
- +/- var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme
- 0 nav būtiskas ietekmes

Savukārt vides pārskata 6. tabulā ir atspoguļota dažādu vides aspektu savstarpējā mijiedarbība.

6. tabula. Iespējamās mijiedarbības starp dažādiem vides aspektiem

Virszemes ūdeņi									
Pazemes ūdeņi	V								
Jūras ūdeņi	V	V							
Gaiss	X	X	X						
Klimats	X	X	X	V					
Augsnes	V	V	X	V	V				
Cilvēka dzīvība un veselība	V	V	V	V	V	V			
Materiālās vērtības	V	V	V	V	V	V	X		
Bioloģiskā daudzveidība	V	V	V	V	V	V	X	X	
	Virszemes ūdeņi	Pazemes ūdeņi	Jūras ūdeņi	Gaiss	Klimats	Augsnes	Cilvēka dzīvība un veselība	Materiālās vērtības	Bioloģiskā daudzveidība

V – ir sagaidāma mijiedarbība; X – nav sagaidāma mijiedarbība

8. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi

Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes mazināšanai ir iespējams piemērot vairākus risinājumus:

- 1) ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam;
- 2) izstrādājot teritorijas plānojumus, paredzēt tajos iespēju izvietot atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- 3) veikt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecību un aprīkošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- 4) nodrošināt, ka atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu darbībai tiek saņemtas normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, un ka atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu darbība notiek atbilstoši normatīvajiem aktiem un to darbībai izsniegtajām atļaujām;
- 5) Valsts vides dienestam un citām kompetentajām iestādēm ir jāpiemēro sodi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu operatoriem un citām personām, kas pārkāpj normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas jomā noteiktās prasības.

Minētie risinājumi tiks detālāk analizēti šīs nodaļas apakšnodaļās.

8.1. Normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam

Vairākos normatīvajos aktos ir noteikti ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam, lai mazinātu šo objektu ietekmi uz vidi un cilvēku dzīvību un veselību.

Saskaņā ar **Aizsargjoslu likumu** aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm ir viens no sanitāro aizsargjoslu veidiem.

Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes. Aizsargjoslas platums ap atkritumu apglabāšanas poligoniem un atkritumu izgāztuvēm ir 100 metru.

Aizsargjoslu likums arī nosaka, ka atkritumu apglabāšanas poligonus ir aizliegts ierīkot:

1. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā;
2. virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās;
3. aizsargjoslās (aizsardzības zonās) ap kultūras pieminekļiem;
4. aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām;
5. mežu aizsargjoslās ap pilsētām;
6. aizsargjoslās gar siltumtīkliem;
7. aizsargjoslās ap meliorācijas būvēm un ierīcēm;
8. aizsargjoslās ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem;
9. aizsargjoslās ap aizsprostu drošuma noteikšanas kontrolmērietaisēm;
10. aizsargjoslās ap kapsētām;
11. aizsargjoslās ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm;
12. aizsargjoslās ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, degvielas uzpildes stacijām;
13. aizsargjoslās ap aizsprostiem.

Savukārt aizsargjoslās ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm noteikti šādi aprobežojumi:

- 1) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm, kā arī pievedceļus un pieejas izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem;
- 2) aizliegts veikt darbus, kas var izraisīt applūdināšanu vai gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos;
- 3) aizliegts būvēt jaunas ēkas, izņemot ēku būvniecību virs notekūdeņu tvertnēm ar ventilāciju un gadījumus, kad ēku būvniecība ir saistīta ar atkritumu apsaimniekošanu, atkritumu apglabāšanas poligoniem, notekūdeņu attīrīšanas ietaišu, kā arī ar izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumu vai pārstrādes uzņēmumu ekspluatāciju, notekūdeņu attīrīšanas procesa blakusproduktu pārstrādi un izmantošanu, personāla un apsardzes vajadzībām, laboratorijām, autostāvvietām, komunikācijām, elektrolīnijām,

elektrostacijām, sūkņu stacijām, pazemes rezervuāriem, gāzesvadiem, naftas un naftas produktu cauruļvadiem;

4) aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas.

MK 2011. gada 27.decembra noteikumi Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” paredz, ka poligona ierīkošanas vietu izvēlas saskaņā ar tās pašvaldības teritorijas plānojumu, kuras teritorijā paredzēts būvēt poligonu. Poligona būvniecības vietu izvēlas, ņemot vērā:

- 1) attālumu no apdzīvotām vietām, tūrisma objektiem, vietām, ko izmanto atpūtai un veselības aprūpei, kā arī no ūdenstilpēm, ūdenstecēm un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm;
- 2) aprobežojumus visu veidu aizsargjoslās iespējamajā poligona būvniecības vietā;
- 3) ģeoloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļus iespējamajā poligona būvniecības vietā;
- 4) iespējamās poligona būvniecības vietas applūšanas, nosēšanās, noslīdeņu vai nogruvumu varbūtību;
- 5) valdošo vēju virzienu attiecībā pret apdzīvotām vietām, tūrisma objektiem un vietām, ko izmanto atpūtai un veselības aprūpei;
- 6) paaugstinātas bīstamības objektu izvietojumu un to iespējamo nevēlamo ietekmi uz poligonu, kā arī poligona iespējamo ietekmi uz paaugstinātas bīstamības objektiem.

Jāsecina, ka normatīvajos aktos ir noteikti ierobežojumi atkritumu poligonu izvietojumam un ekspluatācijai, kuri ar savu darbību var radīt ilglaicīgas sekas videi. Normatīvajos aktos noteikto prasību piemērošana var ievērojami samazināt atkritumu poligona radīto ietekmi uz dažādiem vides aspektiem, it īpaši uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, gaisa piesārņojumu, troksni un smakām.

8.2. Teritorijas plānošana

Arī teritorijas plānojumu izstrādes procesā ir iespējams mazināt atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumu.

MK 2009. gada 6. oktobra noteikumi Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” paredz, ka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā nosaka teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kas ietver prasības zemes vienībām un to apbūvei, kā arī katras teritorijas daļas (ar noteiktu atšķirīgu plānoto (atļauto) izmantošanu) labiekārtojumam, plānotās administratīvās teritorijas, pilsētu un ciemu robežas, teritorijas apdzīvojuma struktūras attīstību.

Nosakot minētos parametrus, ņem vērā objektu teritorijas, kuru izvietojumam atbilstoši normatīvajiem aktiem ir noteiktas īpašas prasības vai kuriem ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, un rūpnieciskās ražošanas teritorijas, kas rada paaugstinātu piesārņojumu vidē, troksni vai cita veida traucējumus, kas kaitīgi videi un cilvēkiem.

8.3. Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem

Vairākos normatīvajos aktos ir noteiktas prasības atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecībai un aprīkošanai, lai pēc iespējas novērstu minēto objektu ietekmi uz vidi, un cilvēku dzīvību un veselību.

MK 2011.gada 22.februāra noteikumi Nr.135 „Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām” nosaka, ka vietās, kas paredzētas nolietoto transportlīdzekļu uzglabāšanai (arī īslaicīgai uzglabāšanai) pirms apstrādes, operators nodrošina:

- 1) ūdens un piesārņojošas vielas necaurlaidīgu segumu ar virszemes noteces savākšanas iekārtām, novades kanāliem un eļļu attīrītājiem;
- 2) notekūdeņu un lietusūdeņu novadīšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī.

Vietās, kur paredzēta nolietoto transportlīdzekļu apstrāde, operators nodrošina:

- 1) ūdens un piesārņojošas vielas necaurlaidīgu segumu ar virszemes noteces savākšanas iekārtām, novades kanāliem un eļļu attīrītājiem;
- 2) iekārtas demontēto, atkārtoti izmantojamo sastāvdaļu uzglabāšanai, arī ar eļļām piesārņotu sastāvdaļu uzglabāšanai, lai nebūtu iespējama eļļas noplūde;
- 3) piemērotas tvertnes akumulatoru (paredzot elektrolītu neutralizāciju konkrētajā apstrādes vietā vai citā vietā), eļļas filtru, kā arī polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu saturošu kondensatoru atsevišķai uzglabāšanai;
- 4) piemērotas tvertnes, kurās atsevišķi uzglabā nolietotu transportlīdzekļu šķidros atkritumus: degvielu, motoreļļu, manuālās pārnenumkārbas eļļu, automātiskās pārnenumkārbas eļļu, transmisijas eļļu, hidraulikas eļļu, dzesēšanas šķidrumus, bremžu eļļas, akumulatoru elektrolītus, gaisa kondicionēšanas sistēmu šķidrumus un citus šķidrumus, kas atrodas nolietotā transportlīdzeklī;
- 5) notekūdeņu un lietus ūdeņu novadīšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī;
- 6) novietnes, kurās uzglabāt lietotas riepas, nodrošinot preventīvus pasākumus ugunsgrēku novēršanai, kā arī ņemot vērā atļaujā noteikto maksimāli pieļaujamo lietoto riepu uzkrājumu;
- 7) nolietota transportlīdzekļa apstrādes uzsākšanu mēneša laikā pēc tā pieņemšanas;
- 8) lai darbi tiktu veikti pēc speciālas atļaujas (licences) saņemšanas darbībām ar aukstuma aģentiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti.

MK 2011. gada 22. novembra noteikumi Nr. 898 „Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām” paredz, ka sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktā nodrošina:

- 1) ūdensnecaurlaidīgu laukuma virsmas segumu;
- 2) infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;
- 3) tādu sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus.

Šķiroto atkritumu savākšanas laukumā nodrošina:

- 1) ūdensnecaurlaidīgu laukuma virsmas segumu;
- 2) infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;
- 3) tādu atkritumu savākšanas laukuma platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus (tajā skaitā pašpresējošos konteinerus) vismaz šādiem dalīti savāktiem atkritumu veidiem:
  - plastmasas atkritumi, tajā skaitā izlietotais iepakojums;
  - papīrs un kartons, tajā skaitā izlietotais iepakojums;
  - izlietotais stikla iepakojums;
  - cita veida stikla atkritumi;

- sadzīvē radušies bīstamie atkritumi. Minētajiem atkritumiem nepieciešams aizslēdzams kontainers ar vairākām tilpnēm, kurās ievietot attiecīgos bīstamos atkritumus;
- videi kaitīgo preču atkritumi;
- 4) iežogojumu un apgaismojumu;
- 5) laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas:
  - telpas sargam un operatoram;
  - elektroapgādes sistēmu;
  - ugunsdzēsšanas aprīkojumu;
  - informāciju par šķiroto atkritumu savākšanas laukuma īpašnieku un operatoru, laukuma darba laiku un par atkritumu veidiem, kas tiek pieņemti.

Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas punktā nodrošina:

- ūdensnecaur laidīgu pamatni;
- infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;
- tādu atsevišķu veidu bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atsevišķu veidu bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu konteinerus.

Videi kaitīgu preču atkritumu savākšanas punktā nodrošina:

- 1) ūdensnecaur laidīgu pamatni;
- 2) infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;
- 3) tādu videi kaitīgu preču atkritumu savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot videi kaitīgo preču atkritumu konteinerus.

Ja bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukums atrodas ārpus sadzīves atkritumu poligona, tajā nodrošina:

- 1) virszemes ūdeņu savākšanas sistēmu (tajā skaitā smilšu uztvērējus) savāktu virszemes ūdeņu izsmidzināšanai uz komposta kaudzēm vai novadīšanai poligona infiltrāta uzkrāšanas iekārtās, lai veiktu priekšattīrīšanu pirms novadīšanas uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
- 2) ūdensnecaur laidīgu segumu, lai nepieļautu gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņošanu, nodrošinot, ka eksploatācijas laikā maksimālais gruntsūdens līmenis ir zemāks par vienu metru no laukuma pamatnes;
- 3) koku un krūmu stādījumu ap bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukumu;
- 4) iežogojumu un apgaismojumu;
- 5) laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas:
  - svarus ievesto un izvesto kravu masas reģistrācijai;
  - telpas sargam un operatoram;
  - elektroapgādes sistēmu;
  - ugunsdzēsšanas aprīkojumu;
  - ūdensapgādes sistēmu;
  - informāciju par bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukuma īpašnieku un operatoru, laukuma darba laiku un par atkritumu veidiem, kas tiek pieņemti.

Ja bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukumu ierīko atkritumu poligona teritorijā, savāktos virszemes ūdeņus izsmidzina uz komposta kaudzēm vai novada poligona infiltrāta uzkrāšanas iekārtās.

MK 2011. gada 22. novembra noteikumi Nr. 897 „Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi” nosaka, ka pirms jebkuras

darbības, kas tiek veikta elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu uzglabāšanas (arī īslaicīgas uzglabāšanas) vietās, lai šo atkritumu ķīmiskās vielas un sastāvdaļas atdalītu, izjauktu, sasmalcinātu, kā arī sagatavotu pārstrādei vai apglabāšanai (turpmāk – apstrāde), operators ierīko:

- 1) ūdeni un piesārņojošas vielas necaurlaidīgu pretinfiltrācijas segumu;
- 2) pret nokrišņiem izturīgu pārsegumu;
- 3) virszemes noteces savākšanas iekārtas un eļļas uztvērējus, ja attiecīgajā uzglabāšanas vietā ir paredzēts uzglabāt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, no kuriem ir iespējama eļļu izdalīšanās.

MK 2011. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 485 „Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība” paredz, ka bateriju un akumulatoru atkritumu uzglabāšanas (arī īslaicīgas uzglabāšanas) vietā vai apstrādes iekārtās operators ierīko:

- 1) ūdeni un piesārņojošas vielas necaurlaidīgu pretinfiltrācijas segumu vai piemērotu konteineru;
- 2) pret nokrišņiem izturīgu pārsegumu;
- 3) virszemes noteces savākšanas iekārtas un eļļas uztvērējus, ja attiecīgajā uzglabāšanas vietā ir paredzēts uzglabāt bateriju un akumulatoru atkritumus, no kuriem iespējama eļļas izdalīšanās.

MK 2011. gada 24. maija noteikumos Nr. 401 „Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai” ir noteikts, ka operators nodrošina, ka:

- 1) iekārtu projektē, būvē un darbina, ievērojot visas šajos noteikumos un citos vides aizsardzības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības, kā arī ņemot vērā sadedzināmo atkritumu kategoriju;
- 2) atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas procesā iegūto siltumu izmanto iespējami lietderīgi (iegūstot elektroenerģiju vai iegūto siltumu izmantojot apkurei);
- 3) atkritumi tiek sadedzināti pēc iespējas pilnīgāk, lai kopējais oglekļa saturs pelnos un izdedžos nepārsniegtu 3% vai zudumi sadedzināšanas procesā nepārsniegtu 5% no materiāla sausā svara, kā arī samazinātos atkritumu bīstamība. Ja nepieciešams, operators izmanto atkritumu priekšapstrādes tehnoloģijas;
- 4) atlikumus, kuru rašanos nav iespējams novērst un kurus nevar atkārtoti izmantot, apglabā normatīvajos aktos par atkritumu pārstrādes, reģenerācijas un apglabāšanas veidiem noteiktajā kārtībā;
- 5) darbiniekiem, kuri vada un apsaimnieko iekārtas, ir nepieciešamā izglītība, kā arī zināšanas par ķīmiskajām vielām un bīstamajiem ķīmiskajiem produktiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic uzņēmējdarbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem.

MK 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” ir noteiktas prasības poligonu būvniecībai, apsaimniekošanai, slēgšanai un rekultivācijai, ka arī izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai.

8.4. Pašvaldību saistošie noteikumi

Svarīgs instruments atkritumu apsaimniekošanas regulēšanai pašvaldību teritorijās ir pašvaldību saistošajiem noteikumiem. Visas Ziemeļvidzemes AAR 22 pašvaldības ir pieņēmušas saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu. 18 no tiem atbilst Atkritumu apsaimniekošanas likuma 2010.gada 28.oktobra redakcijai, 4 noteikumos vēl jāveic grozījumi, lai panāktu pilnīgu atbilstību likuma normām. Saistošo noteikumu mērķis ir:

1. nodrošināt pašvaldības autonomās funkcijas – atkritumu apsaimniekošanas organizēšana pašvaldības iedzīvotāju interesēs, izpildi;
2. noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu mantu;
3. veicināt atkritumu apsaimniekošanu, tajā skaitā atkritumu dalītu vākšanu un šķirošanu, lai samazinātu poligonā apglabājamo atkritumu daudzumu.

Kā likums saistošie noteikumi nosaka:

1. sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, izņemot šķidros sadzīves atkritumus, apsaimniekošanu novada pašvaldības teritorijā;
2. teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās;
3. prasības atkritumu savākšanai, tai skaitā arī minimālo sadzīves atkritumu savākšanas biežumu, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai;
4. novadā radītu, nepārstrādājamu un neregenerējamu sadzīves atkritumu apglabāšanas vietu;
5. atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanas kārtību;
6. atbildību par šo noteikumu neievērošanu.

8.5. Normatīvajos aktos noteiktās prasības par atkritumu apsaimniekošanas atļaujām

Arī normatīvajos aktos noteikto atkritumu apsaimniekošanas atļauju saņemšana nodrošina, ka normatīvajos aktos noteiktās prasības tiks piemērotas attiecīgajiem atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem, novēršot un mazinot to ietekmi uz vidi, kā arī uz cilvēku dzīvību un veselību.

Saskaņā ar **Atkritumu apsaimniekošanas likumu** atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai vai atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai. Saskaņā ar **MK 2011. gada 13. septembra noteikumiem Nr. 703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību”**, ja atkritumu apsaimniekotājs ir saņēmis atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai un šajā atļaujā ir iekļauti nosacījumi atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, tam nav nepieciešama atsevišķa atļauja atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai.

8.6. Sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā

Latvijas normatīvajos aktos jau šobrīd ir noteiktas sankcijas par atkritumu apsaimniekošanu, pārkāpjot normatīvajos aktos noteiktās prasības.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss nosaka, ka par vides piegružošanu ar atkritumiem ir uzliekams naudas sods fiziskajām personām no **piecdesmit līdz piecsimt latiem**, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus (vai

bez to konfiskācijas), bet juridiskajām personām – no **divsimt piecdesmit līdz divtūkstoš** latiem, arī, iespējams, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus.

Ir paredzētas soda sankcijas par tādiem pārkāpumiem kā vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslā un tauvas joslā noteikto prasību un aprobežojumu pārkāpšana, meža zemju patvaļīga apbūvēšana, sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana, piesārņojošas darbības veikšana bez attiecīgas atļaujas un darbības neatbilstība normatīvo aktu prasībām, ķīmisko vielu un maisījumu izmantošanas noteikumu pārkāpšana. Administratīvo pārkāpumu kodekss paredz arī administratīvos sodus par tādiem pārkāpumiem kā bateriju, akumulatoru un to atkritumu apsaimniekošanu reglamentējošo noteikumu pārkāpšana, derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana, ķīmisko vielu reģistrēšanas, vērtēšanas un licencēšanas prasību pārkāpšana.

Krimināllikums nosaka, ka par bīstamo atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, bīstamu vielu neatļautu apglabāšanu ūdeņos un zemes dzīlēs, kā arī jūras, zemes, mežu un ūdeņu piesārņošanu un piegružošanu ar bīstamiem atkritumiem, personas ir saucamas pie kriminālatbildības un var tikt sodītas. Personām, atkarībā no noziedzīgā nodarījuma, var piespriest brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu.

9. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts, norādot arī problēmas nepieciešamās informācijas ieguvē

Vides pārskatā iekļauj informāciju, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos. Tiek izmantota publiski pieejama informācija – indikatori, dažādu politikas plānošanas dokumentu analītiskā daļa.

Attiecībā uz tehnoloģisko iekārtu (bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei, NAIK un riepju reģenerācijai), kam nepieciešams sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums (Ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 2.pielikuma 11.punkta 2)apakšpunkts), izvietojuma alternatīvas nav izskatītas, jo darbības ierosinātajam SIA ZAAO īpašumā ir RAAC teritorija Pārgaujas novadā, kur kopējā pieejamā teritorija ir 89,2 ha. Atbilstoši spēkā esošajam „Stalbes pagasta teritorijas plānojumam 2007.-2019.” (Stalbes pagasta padomes 2007.gada 14. novembra lēmums Nr.1, protokols Nr.16.) poligona atrašanās vieta ir teritorija, kur paredzēta komunālās un tehniskās apbūves teritorija. Turklāt uz šo teritoriju ir izstrādāti atkritumu savākšanas un sagatavoto izejvielu izvešanas maršruti. RAAC ir spēkā atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003, kur, paplašinot darbības virzienu spektru, nepieciešams veikt grozījumus atļaujā un citas darbības, ko nosaka normatīvie akti. Poligona Daibe līdzšinējā un potenciālā ietekme ir izvērtēta IVN procedūrā, skat. 1999.gada 5.augusta Atzinumu par Ziemeļvidzemes reģiona atkritumu apglabāšanas vietas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu (http://old.vpvp.gov.lv/ivn/projekti/projekti/Lzvidz_aap.htm), atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 ar vēlākajiem grozījumiem (http://www.vpvp.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas/?id_category=11&id_type=8).

Savukārt iekārtu tehnoloģiskās alternatīvas un to ietekme uz vidi tiks izskatītas, sagatavojot investīciju piesaistes projektus.

Pārējās darbības, kurām nav būtiskas ietekmes uz vidi vai ietekme ir tikai pozitīva, piemēram, sabiedrības izglītošana, dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība, SEG emisiju samazinājums autotransporta nomaiņas rezultātā tiks izskatītas un saskaņotas noteiktajā normatīvajā kārtībā.

10. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Tā kā RAAP kā tehnoloģisko iekārtu izvietojuma vieta ir norādīta poligona Daibe teritorija, kur paredzēta turpmāka RAAC attīstība un šai teritorijai 1999.gadā ir veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tad nav paredzams, ka plāna projektam būs ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai *Natura 2000* teritorijām.

11. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums

RAAP projektā paredzēto darbību īstenošana neradīs nelabvēlīgu pārrobežu ietekmi, tiks veicināta vides kvalitātes uzlabošanās valstī, tādējādi labvēlīgi ietekmējot arī vides stāvokļa uzlabošanos, piemēram, Igaunijā kā reģiona robežvalstī un Baltijas jūrā.

12. Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai

12.1. Plānošanas dokumenta monitorings

Lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, vides pārskatā iepriekš neparedzētu ietekmi uz vidi, kā arī, ja nepieciešams, izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, būs jāveic plānošanas dokumenta īstenošanas monitorings.

RAAP īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Monitoringu veic, lai konstatētu dokumenta paredzēto rīcību īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi un lai noteiktu plānošanas dokumenta grozījumu izstrādāšanas nepieciešamību. Plāna projekta darbības laikā ir paredzēts veikt īstenošanas novērtējumu atbilstoši VPVB norādījumiem, sagatavojot ziņojumus, ka arī izstrādāt priekšlikumus reģiona atkritumu apsaimniekošanas politikas attīstībai turpmākajiem gadiem. Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 12.jūlija noteikumu Nr.564 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu" Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmas ieviešanu novērtē ne retāk kā reizi trijos gados.

12.2. Iekārtu monitorings

Komersanti (operatori) nodrošina vides monitoringu saskaņā ar vides normatīvajiem aktiem un nosacījumiem, kas ietverti iestāžu izsniegtajās atļaujās. Komersanti informāciju par monitoringa rezultātiem iesniedz valsts vides aizsardzības iestādēs vides normatīvajos aktos, atļaujā un statistiskajos pārskatos noteiktajā kārtībā un

termiņos. Piemēram, attiecībā uz atkritumu apglabāšanas ietekmes monitoringu komersantam ir saistošas Ministru kabineta 2011.gada 30.decembra noteikumu Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi" prasības. MK noteikumos Nr. 1032 ir noteiktas prasības vides monitoringam poligona darbības laikā, kā arī prasības vides monitoringam pēc poligona, tā daļas vai arī izgāztuves slēgšanas un rekultivācijas.

Lai samazinātu vides piesārņošanu, operators nodrošina vides stāvokļa monitoringu saskaņā ar MK noteikumu Nr. 1032 5. pielikumā noteiktajām prasībām, kā arī vides aizsardzības inženierbūvju darbības pārbaudi un apkopi. Attiecīgo paraugu ņemšanu un ķīmiskās analīzes veic īpaši akreditētas laboratorijas.

VVD RVP nosaka vietas poligona vai izgāztuves apkārtņē, kur veicami MK noteikumu Nr. 1032 5. pielikumā minēto vides parametru mērījumi, kā arī minētā monitoringa ietvaros veicamos pilno un nepilno ķīmisko analīžu parametru mērījumus un, ja nepieciešams, papildu parametrus.

Pirms poligonā uzsākta atkritumu apglabāšana, operators vismaz trijos kontroles urbumos nodrošina pazemes ūdeņu paraugu ņemšanu un MK noteikumu Nr. 1032 50. punktā noteikto pilno ķīmisko analīžu veikšanu pazemes ūdeņiem, lai noteiktu kontroles vērtības salīdzināšanai ar turpmākajiem paraugiem. Minētos paraugus ņem atbilstoši standartam LVS ISO 5667–11:1993 „Ūdens kvalitāte – Paraugu ņemšana – 11. daļa: Norādījumi gruntsūdeņu paraugu ņemšanai”.

Par poligona vai izgāztuves apkārtņē konstatēto vides piesārņojumu poligona vai izgāztuves operators vienas darbdienu laikā no piesārņojuma konstatēšanas brīža informē attiecīgo reģionālo vides pārvaldi, kas piecu darbdienu laikā pēc operatora iesniegtās informācijas saņemšanas pieņem lēmumu par termiņiem un veicamajiem pasākumiem vides piesārņojuma cēloņu un tā radīto seku novēršanai un paziņo to attiecīgajam poligona vai izgāztuves operatoram. Poligona vai izgāztuves operators novērš vides piesārņojuma cēloņus un tā radītās sekas atbilstoši reģionālās vides pārvaldes lēmumā noteiktajiem pasākumiem un termiņiem.

Lai kontrolētu virszemes ūdeņu piesārņojumu poligona aizsargjoslā, ūdens plūsmas virzienā virspus un lejpus poligona ierīko vismaz divas paraugu ņemšanas vietas.

Lai kontrolētu pazemes ūdeņu piesārņojumu, poligona vai izgāztuves aizsargjoslā ierīko kontroles urbumu tīklu pazemes ūdeņu paraugu ņemšanai un līmeņu mērījumiem. Vismaz vienu urbumu gruntsūdens paraugu ņemšanai ierīko vietā, kur gruntsūdens plūst poligona vai izgāztuves virzienā, un vismaz divus urbumus – gruntsūdeņu noplūdes virzienā no poligona vai izgāztuves. Ja esošie dati un teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi liecina par artēzisko ūdeņu piesārņošanas iespēju, artēzisko ūdeņu kontrolei ierīko vismaz vienu dziļurbumu.

Operators nodrošina, lai katrā kontroles punktā, kas ierīkots, lai mērītu infiltrāta noplūdi no poligona, tiktu veikti infiltrāta tilpuma un sastāva mērījumi, kā arī katrā atkritumu apglabāšanas nodalījumā ierīko poligona gāzes monitoringa sistēmu. Poligona infiltrāta tilpuma aprēķiniem izmanto ūdens bilances metodi, ja operators nav uzstādījis infiltrāta apjoma mērīšanas aprīkojumu. Ūdens bilances aprēķināšanai izmanto datus no poligona tuvāk esošās meteoroloģisko novērojumu stacijas.

VVD RVP pēc rekultivācijas nosaka, kurā vietā poligona vai izgāztuves apkārtņē veicami MK noteikumu Nr. 1032 5. pielikumā minēto vides parametru mērījumi, kā arī šo noteikumu 5.pielikumā minētā monitoringa ietvaros veicamo pilno un nepilno ķīmisko analīžu parametrus un, ja nepieciešams, papildu parametrus. VVD RVP nosaka uzturēšanas un monitoringa veikšanas ilgumu, kas nav mazāks par 20 gadiem

rekultivētai izgāztuvei un 30 gadiem – rekultivētam poligonam vai tā daļai, ņemot vērā rekultivētās izgāztnes, poligona vai tā daļas iespējamo ietekmi uz vidi. Monitoringu pēc izgāztnes, poligona vai tā daļas rekultivācijas veic atbilstoši MK noteikumu Nr. 1032 5. pielikumam.

Pēc izgāztnes, poligona vai tā daļas rekultivācijas operators nodrošina rekultivētās izgāztnes, poligona vai tā daļas apsaimniekošanu, kontroli un monitoringu atbilstoši šo MK noteikumu Nr. 1032 84. un 85. punktam un 5. pielikumam, kā arī nodrošina poligona gāzu un infiltrāta analīžu veikšanu un pazemes ūdeņu stāvokļa mērījumus rekultivētās izgāztnes, poligona vai tā daļas tuvumā, izmantojot sertificētu laboratoriju pakalpojumus. Operators ziņo pārvaldei par jebkuru kontrolē un monitoringā konstatēto negatīvo ietekmi uz vidi. Pamatojoties uz saņemto informāciju, pārvalde pieņem lēmumu par veicamajiem pasākumiem un to veikšanas termiņiem, lai novērstu konstatēto negatīvo ietekmi uz vidi.

MK noteikumu Nr. 1031 5. pielikumā ir ietverti šādi vides stāvokļa monitoringa parametri poligonā vai izgāztuvē un poligona vai izgāztnes apkārtnē.

Attiecībā uz RAAC Daibe darbību monitoringa parametri ir noteikti Atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003, kas izsniegta 2009.gada 9.novembrī. RAAP plānoto pasākumu realizācijai RAAC Daibe teritorijā tiks veiktas normatīvajos aktos paredzētās darbības atļaujas grozījumiem vai citas nepieciešamās darbības.

12.3. RAAP pasākumu monitorings

RAAP pasākumi noteikti 7.tabulā.

7. tabula. 2014.-2020.gadā veicamo pasākumu apkopojums un atbildīgie

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punktu un EKO laukumu izveide Ziemeļvidzemes reģionā	Visā plāna periodā	Reģiona pašvaldības
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	Kad krātuve aizpildīta, sākot ar 2014.gadu	Poligona operators
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	2016	Pašvaldības
4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	2015	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas	2020	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atbildīgais
	izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)		
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Visā plāna periodā	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Regulāri	Poligona operators
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Pēc nepieciešamības	Reģiona pašvaldības, VARAM

Pamatatbildība par plāna pasākumu realizāciju ir 7. tabulā nosauktajam atbildīgajam, tomēr kopumā par reģionālā plāna izpildi ir atbildīgas AAR pašvaldības. Daļu no funkcijām plānots ir uzticēt SIA ZAAO, kā darbību kopumā raksturo atbilstība integrētai vadības sistēmai, kas atbilst starptautiskajiem standartiem LVS EN ISO 9001:2009 un LVS EN ISO 14001:2004, ko apliecina Bureau Veritas izsniegtie sertifikāti.

13. Vides pārskata kopsavilkums

Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenta „Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, 2014. – 2020.” projekts ir izstrādāts atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 9. panta trešajai daļai un Ministru kabineta 2011. gada 12. jūlija noteikumiem Nr. 564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu”.

Vides pārskats par Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna, 2014. – 2020. projektu ir sagatavots saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešajai daļai un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Vides pārskata sagatavošana uzsākta 2013.gada vasarā.

ES SIVN izstrādes nepieciešamību nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu iekļautās prasības, kas plašāk zināma kā Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma direktīva. Tās mērķis ir noteikt kārtību, kādā izvērtē plānošanas dokumentu īstenošanas radīto iespējamo ietekmi uz vidi un iesaista sabiedrību dokumenta apspriešanā un lēmumu pieņemšanā, kā arī izstrādā priekšlikumus, lai novērstu vai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi un vidi. Atbilstoši šai direktīvai visām ES dalībvalstīm, tai skaitā Latvijai, sākot ar 2004. gada 21. jūliju, SIVN veikšana ir obligāta visiem plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt vidi un cilvēku veselību. Minētās direktīvas prasības Latvijā ir iestrādātas likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, kā arī iekļautas MK noteikumos Nr. 157. Likumdošanas prasības paredz SIVN procesa ietvaros sagatavot Vides pārskatu, kurā raksturotas plānošanas dokumenta būtiskās ietekmes uz vidi.

Veicot vides pārskata sagatavošanu, tika lietoti sekojoši pamatprincipi:

- 1) Vides pārskata gatavošana notiek paralēli ar plāna projekta izstrādi, ievērojot principu, ka ietekmes uz vidi novērtējums izdarāms iespējami agrākā plānojuma gatavošanas etapā;

- 2) Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums tika gatavots paralēli plāna izstrādei, lai novērtētu plāna projektā paredzēto pasākumu realizācijas ietekmi uz vidi un nodrošinātu tā rezultātu pēc iespējas agrāku pielietošanu teritorijas plānojuma izstrādē.

Pielietotās metodes:

- 1) veikta informācijas analīze - analizēti plāna projekta materiāli, normatīvo aktu prasības;
- 2) izvērtēti plāna projekta izstrādes laikā organizēto sanāksmju laikā un reģiona pašvaldību aptaujas rezultātā iegūtie viedokļi un priekšlikumi.

Vienlaikus jāatzīmē, ka Latvijā līdz šim tikai vienreiz ir veikts atkritumu apsaimniekošanas politikas plānošanas dokumenta stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums – 2012.-2013.gadā tāds ir veikts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2013.-2020.gadam.

Sabiedrības līdzdalība plāna projekta un vides pārskata izstrādē tika nodrošināta saskaņā ar MK noteikumu Nr. 157 un MK noteikumu Nr. 564 prasībām, ievievojot SIA ZAAO mājas lapā internetā paziņojumu par sabiedrības iespējām iepazīties ar vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, kā arī nodod minēto paziņojumu birojam elektroniskā veidā ievietošanai biroja mājas lapā internetā. SIA ZAAO ievietoja savā mājas lapā arī vides pārskata projekta kopsavilkumu un plāna projektu, kā arī organizēja sabiedriskās apspriešanas sanāksmi.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 564, izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmu, izstrādātājs nodrošina sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšanu un viedokļu uzklauššanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanā un par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, nodrošinot iespēju vismaz 40 dienas iesniegt priekšlikumus par attiecīgo plāna projektu. Sabiedrības viedokļus izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā plāna apstiprināšanu. Izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas plānu, izstrādātājs nodrošina sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšanu un viedokļu uzklauššanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanā un par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, nodrošinot iespēju vismaz 40 dienas iesniegt priekšlikumus par attiecīgo plāna projektu. Sabiedrības viedokļus izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā plāna apstiprināšanu.

Plāna projekta izstrādes laikā notika divas sanāksmes, kurās piedalījās pašvaldību, citu institūciju, atkritumu apsaimniekošanas asociāciju pārstāvji, atkritumu apsaimniekošanas komersanti, plašsaziņas līdzekļu, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Vides pārskatā ir sniegta informācija par plāna projekta galvenajiem mērķiem, plānotajiem pasākumiem 2014.-2020.gadā visā reģionā kopumā un reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas centrā Daibe.

Plāna projekts ir izstrādāts atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 9. panta trešajai daļai. Plāna projekts aizstās Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam.

Starptautiskie vides aizsardzības mērķi atkritumu apsaimniekošanas jomā ir iekļauti stratēģijā „Eiropa 2020” (Eiropas Komisijas paziņojums *EIropa 2020*; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:LV:PDF>),

Ceļvedī par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā (Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un

Reģionu komitejai; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0571:FIN:LV:HTML>).

ES normatīvajos aktos ir noteikti šādi atkritumu apsaimniekošanas mērķi (8.tabula):

8.tabula. Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktie atkritumu apsaimniekošanas mērķi

Atkritumu veids/plūsma	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
Sadzīves atkritumi	Izveidot dalītas savākšanas sistēmu vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam.	2014. gada 31. decembris
Sadzīves atkritumi no mājtsaimniecībām un citiem avotiem (Direktīva 2008/98/EK)	Sagatavot otrreizējai izmantošanai vai pārstrādāt vismaz 50% (pēc svara) mājtsaimniecības atkritumus un citās līdzīgās atkritumu plūsmās esošie papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumi.	2019. gada 31. decembris
Nebīstamie būvgruži un ēku nojaukšanas atkritumi (Direktīva 2002/98/EK)	Palielināt līdz vismaz 70% pēc svara sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	2019. gada 31. decembris
Atkritumu poligonos un izgāztuvēs apglabājamie bioloģiski noārdāmie atkritumi (Direktīva 1999/31/EK)	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 50% no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2013. gada 16. jūlijs
	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35% no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2020. gada 16. jūlijs
Izlietotais iepakojums (Direktīva 94/62/EEK)	Reģenerēt 60% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 60% pēc svara stiklam; - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam.	2015. gada 31. decembris
Nolietoti transportlīdzekļi (Direktīva 2000/53/EK)	Otrreizēji izmantot un reģenerēt visu nolietoto transportlīdzekļu sastāvdaļas un materiālus vismaz 95% apmērā no nolietotu transportlīdzekļu vidējās pašmasas gadā; Otrreizēji izmantot un pārstrādāt visu nolietoto transportlīdzekļu sastāvdaļas un materiālus vismaz 85% apmērā no nolietotu transportlīdzekļu vidējās pašmasas gadā.	2015. gada 1. janvāris

Atkritumu veids/plūsma	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (Direktīva 2002/96/EK un Direktīva 2012/19/EK)	Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 40-45% gadā, no no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados.	2016. gada 14. augusts
	– Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 65% no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai arī 85% no Latvijas teritorijā radītajiem EEIA.	2021. gada 14. augusts
	– Nodrošināt, ka uz vienu iedzīvotāju gadā tiek savākti četri kilogrami māsaimniecības EEIA.	No 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 13. augustam
	a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 10. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 80% un 75% veic pārstrādi. b) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. vai 4. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 75% un 65% veic pārstrādi. c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2., 5., 6., 7., 8. vai 9. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 70% un 50% veic pārstrādi. d) attiecībā uz gāzizlādes lampām 80% veic pārstrādi.	No 2013. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 14. augustam
	a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 10. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 85% un 80% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; b) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. vai 4. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 80% un 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2., 5., 6., 7., 8. vai 9. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā: reģenerē 75% un 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi; d) attiecībā uz gāzizlādes lampām 80% veic pārstrādi.	No 2015. gada 15. augusta līdz 2018. gada 14. augustam

Atkritumu veids/plūsma	Rezultāts	Jāsasniedz līdz:
	<p>a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. vai 4. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK III pielikumā: reģenerē 85% un 80% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi;</p> <p>b) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK III pielikumā: reģenerē 80% un 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi;</p> <p>c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 5. vai 6. kategorijai Direktīvas 2012/19/EK III pielikumā: reģenerē 75% un 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to pārstrādi;</p> <p>d) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. Kategorijai Direktīvas 2012/19/EK III pielikumā, 80% veic pārstrādi.</p>	No 2018. gada 15. augusta
Bateriju un akumulatoru atkritumi	Savākt 45% no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.	2016. gada 26. septembris

Nacionālā līmenī atkritumu apsaimniekošanas mērķi un uzdevumi ir noteikti Atkritumu apsaimniekošanas plānā 2013.-2020.gadam, kas apstiprināts ar 2013.gada 21.marta Ministru kabineta rīkojumu Nr.100 (<http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4276>).

Attiecībā uz tehnoloģisko iekārtu (bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei, NAIK un riepu reģenerācijai), kam nepieciešams sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums (Ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 2.pielikuma 11.punkta 2)apakšpunkts), izvietojuma alternatīvas Vides pārskatā nav izskatītas, jo darbības ierosinātajam SIA ZAAO īpašumā ir RAAC teritorija Pārgaujas novadā, kur kopējā pieejamā teritorija ir 89,2 ha, kur 1999.gadā ir veikta pilna ietekmes uz vidi procedūra un kur norisinās vienīgā Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas poligona Daibe darbība. Savukārt tehnoloģiju alternatīvas un to ietekme uz vidi tiks analizētas, sagatavojot investīciju piesaistes projektus.

Tā kā šobrīd nav zināmas tehnoloģiskās alternatīvas, vides pārskatā tiek salīdzinātas plāna realizācijas alternatīva ar tā saucamo „nulles” alternatīvu, kad nekādas papildu darbības netiek veiktas. Plāna projekta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums ir sniegts 9.tabulā.

9. tabula. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Materialās vērtības	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
Atkritumu rašanās novēršana	+	+	+	+	+	+	+	Atkritumu rašanās novēršanas pasākumiem nav prognozējama negatīva ietekme uz vidi, tā kā tiek veikti pasākumi, kas novērš atkritumu rašanos vai samazina radīto atkritumu daudzumu un bīstamību.
Atkritumu dalītā savākšana	+	+/-	+	+	+	+	+	Atkritumu dalītās savākšanas pasākumiem ir pozitīva ietekme uz visiem vides aspektiem, tomēr jāņem vērā, ka dalīti savāktos atkritumu pārvadājumiem varētu būt negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, ja pieaug pārvadājumu intensitāte.
Atkritumu reģenerācija un pārstrāde	+	+	+	+	+	0/-	0/-	Kopumā minētajiem pasākumiem ir pozitīva ietekme uz ūdens, gaisa un klimata aspektiem. Ietekme uz augsni ir vērtējama kā neitrāla, tā kā atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iekārtas tiek izvietotas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iekārtu ietekme uz cilvēku dzīvību un veselību var būt neitrāla vai negatīva, atkarībā no atkritumu reģenerācijas vai pārstrādes iekārtu izmantojamās tehnoloģijas.
Atkritumu apglabāšana	0	0	+	0	+	0/-	0	Nemot vērā, ka atkritumu apglabāšanas poligons ir ierīkots atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tiek apsaimniekots atbilstoši normatīvo aktu un izsniegtajai atļaujai. A kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, nav paredzams, ka tam būs negatīva ietekme uz ūdens, gaisa vai augsnes stāvokli, vai cilvēku dzīvību un veselību. Tā kā poligonā apglabātie atkritumi tiek regulāri pārsegti un ir ierīkotas gāzes savākšanas un sadedzināšanas iekārtas (ar enerģijas ieguvu), var prognozēt, ka minētajiem pasākumiem būs pozitīva ietekme uz klimata un

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Materiālās vērtības	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
								SEG aspektiem. Attiecībā uz minētā pasākuma ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ainavām, ir jāatzīmē, ka, no vienas puses, poligons ir izveidots, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, bet no otras puses, ņemot vērā to, ka vēl pilnībā nav rekultivētas visas slēgtās izgāztuves, atkritumu apglabāšanai ir saglabājusies negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību.

Novērtējuma simboli:

- iespējama negatīva ietekme.
- + iespējama pozitīva ietekme
- +/- var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme
- 1 nav būtiskas ietekmes

Atkritumu apsaimniekošanas pasākumiem, kuri ir realizēti saskaņā ar spēkā esošo Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.–2013.gadam, ir izdoti tehniskie noteikumi, tāpēc minēto pasākumu realizācijas laikā ir izvēlētas tādas atkritumu apsaimniekošanas metodes, kuras rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz ūdens resursiem, gaisa kvalitāti, kultūras mantojumu, dabas resursiem, aizsargājamām dabas teritorijām.

Attiecībā uz pasākumiem, kuru ietekme plānojama visā AAR vai tā daļā, piemēram, dalītās vākšanas attīstība, sabiedrības izglītošana, SEG emisiju samazināšana u.c., nepārprotami, ka plānotā ietekme vērtējama kā pozitīva, jo paredz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas modernizāciju un tādējādi tiek veicināta atbilstība nacionālajiem un starptautiskajiem normatīvo aktu nosacījumiem atkritumu apsaimniekošanas nozarē. Attiecībā uz pasākumiem, kas plānoti RAAC teritorijā Daibe Pārgaujas novadā, tiek plānots veikt visas darbības, ko nosaka normatīvie akti par sabiedrības iesaistīšanu, ietekmi uz vidi, būvniecību, atkritumu apsaimniekošanu utt. Savukārt poligona Daibe teritorijai 1999.gadā ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Ja RAAP projektā paredzētie pasākumi netiks realizēti, netiks samazināts radīto un apglabāto atkritumu apjoms, atkritumi netiks izmantoti kā resursi, turpināsies aktīva poligona Daibe aizpildīšana, kas nozīmē, ka būs nepieciešams domāt pat jaunu apglabāšanas jaudu reģionā, jo samazināsies paredzamais izmantošanas ilgums. Savukārt pārstrādājami atkritumi netiks pārstrādāti sakarā ar pārstrādes jaudu trūkumu, kā rezultātā turpināsies neracionāla un šķērdējoša dabas resursu izmantošana. Netiks samazinātas SEG emisijas, ko lieliski var ieviest, nomainot autoparku. Ja plāna projekts netiek realizēts, turpināsies apdraudējums vides kvalitātei, ko rada slēgtās atkritumu izgāztuves, kuras vēl nav rekultivētas.

Lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi, Vides pārskatā ir raksturoti šādi risinājumi:

- 1) Normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam, piemēram, Aizsargjoslu likums, MK 2011. gada 27. decembra noteikumi Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”;
- 2) Teritorijas plānošana;
- 3) Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem (piemēram, MK 2011. gada 22. novembra noteikumi Nr. 898 „Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”; MK 2011. gada 22. novembra noteikumi Nr. 897 „Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi”, MK 2011. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 485 „Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība”, MK 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”);
- 4) Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas atļaujām (MK 2011. gada 13. septembra noteikumi Nr. 703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību”; MK 2010. gada 30. novembra noteikumi Nr. 1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”;
- 5) Pašvaldību saistošie noteikumi;
- 6) Sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā.

Tā kā plāna projektā tehnoloģisko iekārtu izvietojuma vieta ir norādīta poligona Daibe teritorijā, kur paredzēta turpmāka RAAC attīstība un šai teritorijai 1999.gadā ir veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tad nav paredzams, ka plāna projektam būs ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai Natura 2000 teritorijām.

Plāna projektā paredzēto darbību īstenošana neradīs nelabvēlīgu pārrobežu ietekmi, tiks veicināta vides kvalitātes uzlabošanās valstī, tādējādi labvēlīgi ietekmējot arī vides stāvokļa uzlabošanu, piemēram, Igaunijā kā reģiona robežvalstī un Baltijas jūrā.

Plānošanas dokumenta monitorings tiks nodrošināts, veicot šādus pasākumus:

- 1) dokumenta īstenošanas monitorings atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums";
- 2) plāna īstenošanas rezultātā izveidoto atkritumu apsaimniekošanas iekārtu darbības monitorings (MK 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".
- 3) Plānā noteikto atkritumu apsaimniekošanas mērķu sasniegšanas izvērtējums.

Par izpildes monitoringu atbildīgie ir noteikti 10.tabulā.

10.tabula. 2014.-2020.gadā veicamo pasākumu apkopojums un atbildīgie

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punktu un EKO laukumu izveide Ziemeļvidzemes reģionā	Visā plāna periodā	Reģiona pašvaldības
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	Kad krātuve aizpildīta, sākot ar 2014.gadu	Poligona operators
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	2016	Pašvaldības
4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	2015	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)	2020	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Visā plāna periodā	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Regulāri	Poligona operators
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Pēc nepieciešamības	Reģiona pašvaldības, VARAM

Pamatatbildība par plāna pasākumu realizāciju ir 10. tabulā nosauktajam atbildīgajam, tomēr kopumā par reģionālā plāna izpildi ir atbildīgas atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldības. Daļu no funkcijām plānots ir uzticēt SIA ZAAO, kā darbību kopumā raksturo atbilstība integrētai vadības sistēmai, kas atbilst starptautiskajiem standartiem LVS EN ISO 9001:2009 un LVS EN ISO 14001:2004, ko apliecina Bureau Veritas izsniegtie sertifikāti.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 564 12. punktu VARAM atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmas ieviešanu novērtē ne retāk kā reizi trijos gados.